

Vereniging

ORDER DER VERDRAGZAMEN

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

Uitsl. voor verslagen en abonn.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TD Den Haag tel. 684541

Secretariaat: KRAMVOGELLAAN 29 2566 CB Den Haag tel. 254273

WEEKBLAD

26e jaargang nr. 27

nadruk verboden

12 maart 1982

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond vrienden.

Zoals u weet zijn wij niet alwetend of onfeilbaar. Denkt dus zelf over alles eens na. Ons onderwerp van heden dient van meer geestelijke aard te zijn. Daarom wil ik met u spreken over:

HET WILGENDECOR

=====

Velen van u weten waarschijnlijk niet wat dit betekent. Behalve mogelijk de enkelen, die dol zijn op chinoiserie. Het is een bekend decor, een figuur, dat je op vele z.g. chineesche bordjes nog steeds kunt zien:

Een bruggetje over een watertje, waarover enkele figuren gaan en langs dat watertje een treurwilg. Alles in een soort chineesch blauw. Een versiering die u mogelijk een wat vreemd begin lijkt voor iemand die over geestelijke zaken moet spreken.

Maar in dit prentje zitten elementen die je niet zo gemakkelijk kunt vergeten wanneer je aan geestelijke waarden denkt. Wanneer je n.l. zelf over werkelijk geestelijke dingen wilt gaan denken zo moet je allereerst wegstappen over de kloof van materiele belangrijkheid die ons bindt aan te stoffelijke begrippen en voorstellingen. De brug hebben wij dus nodig.

Sta je op die brug, dan kun je je spiegelen in het water. Begin je je los te maken van de te materiele gedachten, dan staar je in de eeuwigheid. Maar zowel in het water als in je beeld van de eeuwigheid is het enige spiegelbeeld dat je ziet dat van jezelf.

En de treurwilg waaraan het decor zijn naam ontleent? Wel, wilgen hebben altijd iets praikenbollerigs. Zij staan daar maar en het lijkt bijna of zij alleen maar treurig zijn, maar gelijktijdig zijn zij vol van sapdrift en leven, zijn zij zo taai als ik weet niet wat.

En zo zijn wij ook wel enigszins. Ik weet niet, of het u wel eens is opgevallen, maar soms lijkt het er op dat de mensen die het meeste klagen het oudste worden.

Zij zijn voor mij de treurwilgen van deze tijd.

Ik dacht dat dit een goed begin was wanneer je wilt gaan kijken naar het innerlijk van de mens en de waarden die daarin zitten: U allen zult u wel steeds weer bezig houden met denkbeelden omtrent de geest en allerhande meer geestelijke gedachten.

Maar al die dingen bij elkaar, wat zijn zij anders dan een brug, waarover je gaat? Zeker, men maakt vaak de fout te stellen: dit is mijn geloof - of mijn systeem - en dat is het waarop het aankomt.

Maar dat is niet bepaald waar. Wat geeft het nu of je over een balkje loopt of over een luxe brug, zolang je de overkant maar haalt?

U denkt nu natuurlijk vanuit ons standpunt komt iedereen wel aan de overkant? Dat is trouwens ook waar en iemand bevestigt dit nu luidkeels en kennelijk van harte.

Maar uiteindelijk is het toch wel zo dat ik doelde op het andere bewustzijn, Het kosmische denken zegt men dan wel eens. Welke plechtige term dan in feite alleen betekent: je één gevoelen met alles, niet bang zijn voor wat er ook maar kan bestaan en een jezelf zozeer loszeggen van de voorstelling van jezelf dat er uiteindelijk voor jou niets meer is wat je kan gebeuren. Dit alles te samen is de andere kant, maar vormt ook al deel van de brug waarover wij heen moeten gaan.

In het oorspronkelijke wilgendecor is de persoon op de brug bijna aarzelend neêrgezét, alsof men iemand wilde uitbeelden die voetje voor voetje de brug over strompelt.

Ook dit lijkt mij een treffend beeld van ons streven. Want wanneer wij bezig zijn met geestelijke dingen kijken wij steeds weer even vaak terug naar de materie als wij vooruit proberen te zien naar de geestelijke werkelijkheid.

Noodzakelijk? Dat is wel waar. Want hoe kan een mens die in de materie leeft deze geheel terzijde stellen? Je kunt kennelijk niet gaan naar het andere land en gelijktijdig deel uit maken van het stoffelijke bestaan. Dat gaat niet.

Maar je kunt mogelijk een andere weg vinden. Oorspronkelijk was het wilgendecor n.l. niet één enkele voorstelling, maar maakte het deel uit van een gehele reeks. En daaronder treffen wij enkele z.g. drakentekeningen.

Nu moet u daarbij niet denken aan de bekende chineesche draak, want die staat er niet bij of hoogstens op een enkel decor als een schematisch stipje ergens in de lucht.

Draken zijn heldenfiguren, een soort halfgoden die volgens een oud geloof eens china in feite regeerden en waarvan men aannam dat zij in mensengedaante onder de mensen plachten te verkeren. In het oorspronkelijke wilgendecorwerk, naar ik meen stammende uit de eerste periode van de handynastie, komt een voorstelling voor waarin een figuur - een soort bovennatuurlijk wezen zoals ook uit het masker blijkt - met een stap over het wilgenbeekje stapt terwijl een kleine gebogen figuur op die vreemde, aarzelende wijze over de brug schuifelt.

Misschien is dat wel hetgeen wat ook wij moeten leren: De afstand die tussen een geestelijke en een stoffelijke wereld ligt lijkt misschien voor ons erg groot. Maar wanneer wij groeien blijft die afstand steeds nog dezelfde. tot wij indien wij dit wensen met één voet in de wereld kunnen staan en de andere voet in de wereld van de geest kunnen plaatsen.

Dan is het maar één beweging en wij verdiepen ons geheel in het een of in het andere naar verkiezing.

Al is dit vanuit menig aardig standpunt een beetje dubieus. Want men meent: een mens moet zich nu eenmaal wijden aan ... En dan volgt het gehele recept. Maar waarom?

Moeten wij ons wijden aan iets? Of moeten wij iets zijn? Dat is de grote vraag. In het wilgendor heeft alles zijn eigen vaste plaats. Het wordt dan ook altijd weer precies zo herhaald. Er zijn soms kleine varianten mogelijk, maar het is nu eenmaal een vastgestelde voorstelling. Er bestaat daarover zelfs een aardig verhaal dat ik U hier zal vertellen, waardoor men de eeuwige herhaling kennelijk wilde verklaren.

Er was een jonge leerling die dit decor de eerste maal ontworpen en geschilderd zou hebben en wel in een tijd, dat elk decor op porselein nog met de penseel afzonderlijk moets worden opgebracht. Natuurlijk voor het geglazuurd en ten tweede male gebakken werd.

Deze jongen dus maakte het oorspronkelijke wilgendor, maar diens baas vondt er maar niets aan. De jonge bleef aanhouden, dat tradities vernieuwd konden worden, dat zijn werkstuk toch zo goed en zo mooi was en zette het van verf nog natte bord op een bak om het beter uit te laten komen.

De baas wilde niet zich op laten houden en gaf zijn leerling ruw een duw. De jongen - die gezien het seizoen een blauw linnen zomerbroek aan had kwam met zijn achterwerk terecht op het bord dat hij zo juist geschilderd had.

Waarop hij opstond en iets mompelde tegen zijn baas dat, zeker gezien de chinese tradities, erg onerbiedig was. De jongen viel bijna en kwam uiteindelijk met zijn zitvlak terecht op een blanco biscuitbord dat klaar stond om daarop een decor aan te brengen.

Zo stempelde hij de voorstelling op het tweede bord. Het verhaal gaat nog verder en eindigt met de uitleg, dat zo het chinese serie werk is ontstaan en dat daarom het wilgendor zo lang in gebruik is gebleven: het was het eerst machinaal gestempelde decor ter wereld.

Er zijn zoals u bemerkt nogal wat verhalen te vertellen over deze voorstelling. Maar vergis u niet: ik ben zeker niet van plan u aan te bevelen, uw geestelijk elan op uw zitvlak te smeren en het door zitting te nemen te vermenigvuldigen, het zo af te stempelen op alle werelden waarin u terecht komt.

In tegendeel. Ik wil proberen u duidelijk te maken dat in de eerste series van het wilgendor ook, zij het zeldzaam, een voorstelling voorkomt waarin naast de normale bestanddelen een figuur komt die a.h.w. over het water stapt en die kennelijk de brug niet van node heeft.

Ik verwacht dat u denkt: "maar wij zijn arme kleine mensen, wij kunnen zo iets niet." Ik vraag mij af waarom. Wanneer je bezig bent met het systeem dan ben je natuurlijk zozeer gericht op de brug dat het voor mij zelfs de vraag is of je een van de beide oevers ooit geheel en bewust zult kunnen betreden.

Maar wanneer je je los maakt van die brug en alleen je bezig houdt met je eigen wereld en werkelijkheid, dan kan het anders gaan. Dan begrijp je dat het decor uiteindelijk maar een voorstelling is en meer niet. Je ziet het steeds kleiner worden. Jij blijft gelijk, maar de afmetingen van vele andere zaken smelten a.h.w. weg.

Degenen onder u die wel eens een uittredinkje hebben meegeemaakt weten dit misschien wel: Wanneer je uitgetreden bent en naar de mensen kijkt, dan is het net of je zelf enorm groot geworden bent en beneden je op een soort fel verlicht toneeltje miniaturen bezig ziet een stukje menselijkheid te tonen waar jij zo even nog deel van was.

Op een soortgelijke manier kan je geestelijk groeien wanneer je vrij bent van belemmeringen. Maar in alle geestelijke richtingen en zelfs in vele andere systemen verwaarloost men naar ik meen dit vrije zijn.

Alles wat op aarde bestaat en alles wat u weet omtrent de geestelijke werelden is gebaseerd op tradities. Het is wel degelijk ook een soort decortje, een soort schilderijtje, mogelijk zeer mini-tieus en met vele details uitgevoerd, maar toch uiteindelijk iets wat niet in de plaats kan treden van de werkelijkheid. De werkelijkheid die wij zijn ook.

Wanneer ik leef, wanneer ik besta, zal ik zo groot zijn als datgene wat ik als maatstaf aanvaard. Stel ik dus dat ik alles zeer pietepouterig moet doen, nu, dan ben ik een soort dwerg. En wanneer ik alleen maar stel: laat ons vooral normaal doen, dan ben ik in ieder geval al veel groter dan zeer vele mensen.

Zeg ik echter: "ik kan alleen maar leven met de krachten die ik in mijzelf ken en de bevestiging daarvan zoals dik die rond mij voortdurend kan ervaren, dan ben ik zo groot, dat er voor mij geen belemmering meer bestaat en het mogelijk wordt mijn geestelijke wereld en de stoffelijke wereld a.h.w. tot een eenheid samen te voegen.

De situatie waarin u verkeert is normaal deze: U hebt vage voorstellingen omtrent geestelijke waarheden. En zeg nu niet, dat U die precies weet, want zo goed weet u het ook niet.

Wees eerlijk: soms denkt u even dat u het weet, maar kort daarop vraag u zich al weer af of het wel zo is. En wanneer het gaat om hetgeen god alles van u zou willen zo komt het uiteindelijk neer op een "er zijn er zoveel die dat beweren, dus zal het waarschijnlijk wel zo zijn."

M.a.w.: geen persoonlijke ervaringen. Alles een kwestie van horen zeggen, konditionering, opvoeding. Zoals u op een dergelijke wijze komt tot uw beeld van hetgeen wel of niet maatschappelijk aanvaardbaar is.

Aan de andere kant beseft u zeer wel dat hetgeen nu als normaal wordt beschouwd of tenminste getotlereerd wordt vroeger ondenkbaar was terwijl veel van hetgeen u nu ijverig verwerpt in de oude tijden zonder meer als norm gold.

Juist wanneer je je dit alles begint te realiseren zeg je steeds meet tot jezelf, dat het toch in de eerste plaats je taak is om te zijn, jezelf te zijn.

Zolang ik ben wat ik beb, leef wat in mijzelf leeft is het voor mij niet zo moeilijk meer om hetgeen ik innerlijk en geestelijk ben samen te trekken met alles wat ik stoffelijk tijdelijk ben.

Dan is het leven geen wisselgang meer waarbij je des zondags onder de preekstoel dient te zitten om op de maandag je in 's duivels dienst weer aan de verering van de mammon te wijden.

Danis het alleen nog maar een kwestie van: ik leef, ik ben en dat wat ik ben druk ik in elke wereld ook uit. Wat ik in de ene wereld ben en in de andere wereld is gelijk. Voor mij zijn er geen grenzen meer.

Te leven zonder die grenzen. Stel je eens voor hoe ideaal dat zou kunnen zijn. O, u hebt nu eertaal met een bepaald wereldbeeld te maken?

Kijk naar het bord met het wilgen decor. Wanneer het bord gebruikt wordt en er b.v. rijst in komt, zie je het decor niet meer. Wanneer je het decor zozeer eert dat je weigert je bord te vullen verhongert je.

Maar wanneer je niet bang bent om het bord - het leven - te gebruiken voor het doel, waartoe het je gegeven werd, dan wordt je niet alleen zat, maar ook wijzer.

Iemand denkt dat je van andere dingen ook zat kunt worden. U hebt gelijk. Maar die zijn zodanig belast dat je door daarvan zat te worden in feite vooral iets doet om de staatstekorten te verminderen. Wanneer je omzetbelastingen, accijnzen o.d. meerekent komt op alcohol tenminste een heffing van rond 110% van de werkelijke kostprijs.

O, u vindt het interessant dit te weten? En waarom ik daarmee nu aan kom dragen? Dat is eenvoudig. Het toont aan aan welke illusies u onderhevig bent.

U denkt dat u uw schoon inkomen geheel zelf kunt besteden niet waar? Weet u, hoeveel u gemiddeld werkelijk aan koop kunt besteden in goederen waarde? Rond 30%. De andere 70% wordt altijd nog opgesloopt door verkapte belastingen, heffingen, accijnzen, omzetbelastingen en die vele andere wijze waarop de staat iets van uw z.g. vrijbesteedbaar inkomen afknibbelt.

U denkt mogelijk: wanneer ik een luxe artikel koop zit daar 18% aan belastingen op. U vergist u. Eerst werd voor de grondstof 4% geheven. Dit wordt op de prijs gelegd. Daarna komt er voor het halffabrikaat nog eens 4 tot 12% bij. Dat komt weer bij de inkoopsprijs. Daarop komt de winst van de ondernemer en over dit bedrag betaalt u dan nog eens 18%.

Telt u dit eens even bij elkaar op? Juist. U betaalt over de winsten die in elke fase genomen worden, over alle kosten van vervoer en opslag belasting. En samen is dit gezien de grondstof en bewerkingskosten meer dan die 70% waarover ik sprak.

O, nu zit u opeens even te zuchten. Maar doet u iets dergelijks dan niet met een groot deel van uw leven? Hoeveel van uw leven wordt wezenlijk bepaald door datgene wat u werkelijk en zelf bent? Zou dat 30% zijn? Of nog minder?

Want uw leven wordt immers grotendeels bepaald door de "maatschappelijke noodzaken", door alles wat zo hoort, door je geloof, door de scholen die je volgde, door de menselijkheid en de medemenselijkheid die je wordt opgelegd.

Maar al die dingen zijn maar zelden werkelijk iets van ons, een deel van onze werkelijke persoonlijkheid. Trouwens, zolang medemenselijkheid bestaat uit het protesteren tegen zeehondjes die worden doodgeknuppeld en niet gesproken wordt over de konijnen die vele buurlieden tegen de feestdagen in de achtertuin vermoorden ... dan is het alles in feite komedie, decor, formaliteit.

De werkelijkheid is iets anders dan deze leuzen. U wordt zozeer geleefd dat u het niet eens meer beseft. Maar in uzelf bent u vrij. U bent hetgeen waarom alles draait, waar de werkelijkheid begint, zeker voor uzelf.

Wanneer je niet bestaat is er voor jou immers niets. Het volgende heb ik reeds eerder geciteerd toen ik met u een dergelijk onderwerp besprak. De dichter roept uit: Mijn God, wanneer ik niet meer ben, hoe zult gij nog bestaan? Voor mij zijt gij niet meer wanneer ik niet meer ben.

Is dat niet waar? Het klinkt mogelijk vreemd. Maar het leven is het belangrijkste wat je hebt; het bestaan, het denken, het voelen, de samenvloeiing van alle erkenningen in je wezen. Dat is voor jou de enige werkelijkheid. Al het andere is komedie.

Al dat andere is niets veel meer dan een decor, al zit er natuurlijk wel een verhaal aan vast.

Maar dat verhaal komt er in feite niet zo opaan. Wanneer je een bord hebt moet het dienen om er spijzen of iets anders op te doen en niet alleen maar als een ijzeren wet waardoor je alles imiteert wat er op staat.

Wanneer je leeft voel je soms in jezelf bepaalde dingen ontwaken. Je bent je daarvan bewust, zelfs al weet je niet eens precies wat.

De ene maal is het een behoefte om iets uit te drukken. De schilder werpt het driftig neer op zijn doek, de beeldhouwer voelt opeens dat zijn handen een eigen leven krijgen en hij smeert de klei heel anders dan hij van plan was bij het maken van zijn model. De keukenmeid loopt opeens te brullen dat haar Karel agent is en de zakeman is eventjes royaal en vergeet zelfs dat er voor alles orde dient te zijn.

Iedereen kent die momenten. Eventjes breek je los uit de vorm, uit alle formaliteit. Even moet je proeven van iets wat er in je is. En wanneer je eerlijk bent geef je toe dat dit de enige ogenblikken zijn waarop je werkelijk en geheel leeft, dat dit het enig belangrijke betekent in je bestaan.

O, u kunt uitroepen dat, lieve mensen, al die dingen toch van voorbijgaande aard zijn. Wat de stoffelijke vormen betreft hebt u daarmee volledig gelijk.

Maar wat er in u leeft is een deel van uzelf. En wanneer je een piano hebt kun je toch ook niet zeggen dat er alleen maar Schubert of Schumann, dat die andere piano alleen maar Beethoven kan spelen en die andere met die ene verstemde toon alleen maar geschikt is voor Ketelby.

Jaja, Ketelby, de voorvader van Ketelbinkie. Maar wat die piano betroft zegt u: het is een instrument. Wat er uitkomt kan dus elk ogenblik verschillend zijn.

Goed, dus een instrument vertoont al zijn mogelijkheden, steeds weer? Maar wat zijn wij dan anders dan instrumenten van het onbekende, het eeuwige?

Wat in ons leeft, het bestaan dat werkelijk in ons pulseert is deel van de bespeler en voortdurend actief. Het ene ogenblik zullen wij misschien zingen, het volgende ogenblik blijft er alleen een cadans, dan weer klinkt een bijna cacafonische verwarring die toch uiteindelijk weer uitmond in een wals of iets dergelijks. Wij zijn elk ogenblik anders, of wij dit nu toe willen geven of niet.

Wanneer dit dan al zo is, laat ons dan tenminste toegeven dat de reden daarvoor in ons bestaat. Laat ons die erkenningen niet steeds weer laten overvleugelen door alles wat behoort te zijn, door de noodzaak alle eerst onze materiele belangen in de gaten te houden, te zorgen voor morgen.

Of misschien: om onze hooggeestelijke gestemdheid vast te houden en dergelijke dingen. Laat a.u.b. de boot in het midden, want wat er werkelijk in ons leeft vindt zijn uitdrukking zowel in de materie als in de geest.

Deze tweeledigheid erkennen is voor ons de enige mogelijkheid om uiteindelijk te leren hoe wijzelf de wilgenkreek kunnen overschrijden zonder nog gebonden te zijn aan de lijnen van het decortje.

Het is voor ons de enige mogelijkheid om van het schilderwerk over te stappen naar de werkelijkheid, die daarin begraven ligt, dit is voor ons de enige mogelijkheid om niet alleen in de schepping te bestaan, maar iets van de intentie en mogelijkheid in die schepping ook te beleven en te gevoelen.

O jee, wat ga ik weer te keer. Maar ik meen het daarom niet minder. Alleen zou ik het misschien anders moeten formuleren. Wat z akelijker.

Wat je werkelijk bent is het enige, wat altijd kan bestaan. Wanneer je rekent op uiterlijkheden dan gaa het je precies als het het kabinet gaat met zijn begroting: je blijft bezuinigen en je komt nergens terecht.

Je denkt steeds maar: wanneer ik nu eens iets minder dit doe en wat beheerster ben daarbij dan kom ik er wel. Maar je komt er niet. Juist het gehele systeem, het formalisme, is verkeerd. Ik zou het misschien zo moeten zeggen:

Dat wat diep in U leeft is uw enige werkelijke band met de eeuwigheid, met een werkelijkheid die ook buiten de tijd bestaat. Wanneer u daar voortdurend uitleeft of tenminste het bestaan daarvan bij voortduring beseft zult u zich nog niet geheel vrij kunnen maken van uw konditioneringen en de voorstellingen die de wereld waarin u leeft schijnen te beheersen.

Maar u zult tenminste zo nu en dan over de grens die ligt tussen die blijvende werkelijkheid en uw veranderlijke schijnwereldje heen kunnen stappen.

U zult voor een ogenblik innerlijk kunnen gevoelen wat het betekent om werkelijk vrij te zijn. En vanuit die vrijheid kunt u dan de kracht putten om uw gebondenheid anders gestalte te geven - en beter.

Wij zijn ergens allen kinderen van het lot, zo heeft men wel eens gesteld. Onbekende kraachten schudden de beker en wij, de dobbelstenen, vallen er uit en weten zelf niet wat wij zullen tellen, welke kant bovenkomt.

Inderdaad. Zolang wij ons van het innerlijke proces niet bewustzijn zijn wij kinderen van het lot, worden wij geregeerd en door ziekten en kwalen bezocht - zonder dat wij dit naar wij menen ergens aan verdiend hebben.

Overigens, wanneer elke mens precies kreeg wat hij verdiende in dit vorm zou naar ik vrees op aarde geen menselijk leven meer mogelijk zijn. Ik spreek hier voor mijzelf en hopelijk mede voor U.

Iemand die gelooft in een goddelijke rechtvaardigheid zal alleen op grond van de feiten al konkluderen: het gaat er kennelijk niet zozeer om wat ik verdien, maar om wat ik ben.

En wanneer ik met dit zijn leer hoe ik vorm en gestalte kan geven aan mijn eigen beperkingen, zo vindt ik de magische spreuk, het magische zegel waaruit alle dingen een nieuwe inhoud en betekenis krijgen.

Toen voor de eerste maal het wilgendecor werd gemaakt - ik heb u daarover het een en ander verteld - was de schilder zeker niet alleen van plan om iets weer te geven van een landschap of een bepaalde gewoonte. Hij wilde ook nog uitbeelden hoe de mens, gaande door de wereld van wolken en verwarringen langs de treurwilgen toch naar de tuin van de eeuwigheid zal gaan en, uiteindelijk over de brug komende, binnen gaat in het rijk van de hemelse keizer.

Iets wat wij zouden omschrijven is een overgaan naar een soort zomerland of zoiets. Maar hij wist uiteindelijk niet, hoe hij zijn werkelijk denken moest weergeven.

Ik koos voor dit decor als uitgangspunt omdat ik het gevoel heb dat vele mensen voor een zelfde moeilijkheid plegen te staan. Het leven is vaak droefgeestig, je weet er soms geen raad meer mee en denkt steeds weer "heer, wat zal er nu weer komen?"

Men zegt tot zich dat wij kinderen zijn van het noodlot, dat er over ons wordt beslist en vraagt zich bovendien vaak af hoe

men die innerlijk gevoelde waarheid ooit zal kunnen uitdrukken. Want die past niet in de wereld.

Ik probeer u nu te zeggen, lieve mensen, dat deze dingen schijn zijn. Het is een illusie die je hardkan aanpakken, die wereld van de stof, zolang je er in gelooft. Maar het is ook een wereld van illusies die je niet meer werkelijk kan deren zo je er maar niet meer in gelooft.

Je moet niet geloven in illusies, je moet geloven in het zijn, in wat je zelf bent. Je moet leren geloven in de werkelijkheid waaruit alle verschijnsel in de tijd zo nu en dan weer voort komen--.

U leeft Hier? Goed. U wordt steenrijk? Mooi, maar u gaat over en wel net zo arm als u geboren bent. al uw rijkdom en macht blijven achter op de aarde. En wanneer u zich daarmee nog verbonden gevoelt is het voor u alleen maar erger: Anderen doen er mee en geven het alles uit zoals je dit zelf nu toch werkelijk niet bedoeld had.

U kunt mogelijk zeggen: ik ben arm, ik heb niets meer over op deze wereld. Maar wat je altijd over hebt is je ervaring, je televing, die ook innerlijk bestaande werkelijkheid maakt je dan rijk. Rijk omdat nu eenmaal het enige wat je meeneemt je ervaring is.

En hoe meer je jezelf bent geweest, hoe meer je geprobeerd hebt jezelf uit te drukken, hoe juistere je misschien soms gestalte wist te geven aan het diep-innerlijke gevoel van werkelijkheid waarmee men als mens zo vaak nog geen raad weet, hoe rijker je de andere wereld binnengaat, hoe nader je ook komt tot die werkelijkheid waarin geen tegenstellingen meer bestaan maar slechts eenheid.

O, het pad na de dood is vaak omgeven door wolken en nevelen, schijnt vol te zijn van allerhande hinderpalen, die normale weg gaan in zeer korte tijd is iets wat de meesten niet redden.

Maar je kunt innerlijk groeien tot je over al die hindernissen heen kunt stappen. Al is het zeker dat degene die zo wil groeien niet bepaald bang mag zijn.

De mensen zeggen het al lang: hoge bomen vangen veel wind. Ofschoon je tegenwoordig ook wel hoort: hooggelegen plaatsen veroorzaken veel wind.

Een ander gezegde is misschien beter passend: wie te veel met zijn hoofd in de sterren loopt weet niet meer waaraan hij zijn schenen stoot.

Ergens is dit wel waar. Maar moet je dan met je neus in de hemel lopen? Of moet je je alleen maar bewust zijn van de betrekkelijkheid van al het kleine dat zich rond ons afspeelt en soms ook in ons en dan de enige onveranderlijke waarheid, datgene wat wij zijn, gebruiken iom de innerlijke norm terug te vinden waardoor wij eeuwig kunnen leven en dit beseffen?

En met dit eeuwig leven bedoel ik zeker geen onbeperkt bestaan in de stof, want dat gun ik werkelijk geen mens. Zelfs niet in een enkele sfeer in de geest. Ik zal u zo dadelijk nog vertellen waarom. Maar eerst wil ik dit deel van mijn betoog afmaken.

Wanneer je zover bent gekomen dat geen enkel decor, of het zich nu kerk heet islam of anders, of het een systeem of school wordt genoemd, je meer kan verblinden kun je het beschouwen, er je vreugde aan hebben en er mogelijk veel uit leren.

Maar besef steeds dat het veel belangrijker is je te voeden met de eeuwige kracht die in je leeft. Dan, mijne vrienden, is opeens de binding verbroken. Dan is er een vrijheid ontstaan waarbij de beperkingen die je als mens nog zult ondergaan en die je als geest

soms nog jezelf schept onbelangrijk worden.

O, zij vallen niet geheel weg, maar wat eens de bergen waren waar je niet overheen kon komen worden nu de hondehoppen waar je met enige voorzichtigheid zonder moeite overheen stapt.

Zo verandert dan het bestaan. En die verandering is er een waardoor je innerlijk één wordt met een werkelijke God en niet alleen maar met een voorstelling omtrent een mogelijke god.

Het is een beleven waarbij dje de raadselen van het leven zo sterk in jezelf ondergaat dat je leert iets daarvan te begrijpen en je waarheid uit te drukken waar en wanneer dit je noodzakelijk is. Je komt zover, dat je de eeuwigheid dan weer kunt geven zelfs in de tijd waarin een vliegende wijzer van de ene naar de andere secondestreep wipt. Want zo begrijpen en middels je wezen uitdrukken is wel degelijk mogelijk.

Het wilgendeoor maakt duidelijk: wij zijn vaak gevangen in voorstellingen, maar wanneer wij de voorstellingen leren zien als hetgeen zij werkelijk zijn, als een versiering van de werkelijkheid, dan zullen wij ons leren voeden met die werkelijkheid.

En wie zich eenmaal voedt met die werkelijkheid vindt de onbepaalde beleving in zichzelf en vanuit zichzelf. Iets waardoor hij uiteindelijk al het zijde in de tijd kan leren overzien en begrijpen om daarnaast zich tenminste geheel van zichzelf bewust te zijn, zelf op die punten van bestaan waar de tijd niet meer is.

Kijk, dat wilde ik u in feite zeggen. Maar nu zal ik nog even uitleggen waarom ik u het eeuwige leven op aarde niet toewens. In menselijke vorm dus. Want wat de rest betreft bezit u dit eeuwige leven reeds en blijft mij dus niets te wensen over.

Wanneer u werkelijk eeuwig zoudt leven op aarde, denkt u dan niet dat het leven op de duur ontzettend vervelend zou worden? Zelfs wanneer je steeds weer een ander beroep zoudt kunnen kiezen en tenminste eens in de 50 jaren van partner zou kunnen wisselen - want u weet hoe de mensen op dit gebied zijn.

Ik vrees, dat het leven een soort pi, een zich oneindig repeterende breuk, zou worden. Iets waarbij je steeds meer het gevoel hebt dat het leven zwaarder wordt, dater steeds minder verrassingen zijn tot er geheel geen reden meer is om voort te leven buiten dat ene: het bestaan zelf.

Mij lijkt dit de vervelendste situatie waarin een mens kan komen te verkeren. Daarom was ik zo vrij u dit niet toe te wensen. Maar ja, wanneer u het toch zoudt willen proberen en u weet de weg te vinden, mij is het best. (Ga je gang, ga je gang)

Natuurlijk. U denkt nu natuurlijk nog wel, dat u dan goed zoudt zitten. Vanaf je 65e aow en dan tot je 1000 jaar bent een vast inkomen ook nog. Vergis u niet. Zo lang duurt dat inkomen niet meer. Maar u wel.

Vrienden, wanneer je een geestelijk betoog moet opzetten zoek je altijd naar het een of andere haakje waaraan je je gedachten op kunt hangen. Ook ik heb dit vandaag weer gedaan.

Maar die gedachten zijn in feite niet veel meer dan het zijde-papier waarin het juweel van de werkelijkheid ligt. Dat juweel kan ik u niet geven. Dat hebt u zelf.

Ik kan nu niets vertellen wat u niet ergens reeds innerlijk weet. Wanneer ik al zo iets zou zeggen, iets wat u niet in uzelf draagt, dan zoudt U het niet horen of tenminste niet begrijpen.

In uzelf ligt de eeuwigheid, ligt de kracht. In u ligt die oneindige schakeling van mogelijkheden en uitdrukkingen waardoor het gebeuren op uw wereld wat onbelangrijker wordt.

Alles wat ik als verpakkingsmateriaal daarvoor aan te dragen hebt komt neer op een: mensen, denk nu niet zoveel aan de tijd en aan alles wat er nu aan de hand is.

Het is geen drama dat de vuilnisman staakt. Het is geen drama dat Groeneveldt blauw van ellende wordt. Het is helemaal geen drama dat van Agt na zijn reis met een bod van ten hoogste zes genoeg zal moeten nemen.

Dit alles zijn dingen die voorbij gaan. Het is spel deoor. De werkelijkheid leeft in uzelf. Wat u diep in uzelf bent en betekent is het enige, waar het opaan komt. Want dit is het enige waardoor je stoffelijke en geestelijke waarden kunt leren samentrekken tot één geheel.

En daardoor kun je de vrijheid vinden om bewust jezelf te blijven. Dit is het wat ik u nu zo graag gegund had. Dus nogmaals: kleef niet aan systemen.

En indien een ander zegt dat God iets wil, zo kan dat voor hem waar zijn of niet waar zijn. Maar wat u innerlijk gevoelt dat uw God van u wil is waar - voor U.

Iedereen kan u wel vertellen dat de verlossing bestaat en hoe deze tot stand is gekomen. Zoals men u kan vertellen dat het zo en zo lang geleden is dat de eerste mensen besloten het volledige nudisme uiteindelijk voor een vijgeblad te wisselen.

Maar u weet dit niet zeker? Wel, degenen die dit verkondigt diep in zichzelf ook niet.

Maar dat de mens bestaat, dat u mens bent en zo deel uitmaakt van één geheel waarin alle menszijn samenvloeit weet u innerlijk wel zeker.

Laat dan dit besef steeds luider in uzelf spreken, laat dit dan de zekerheden baren waardoor u gespaard blijft voor de slaafse hang naar uiterlijkheden, het vertoon onnodig maakt dat menigeeen van node heeft om zijn innerlijke onzekerheid en leegte te verbergen.

En dat is dan mijn bijdrage. Wanneer echter nog iemand commentaar heeft, is dit welkom. U zwijgt allen? Dat is dan misschien een eerste begin van wijsheid.

Want wat je in jezelf verwerkt wordt in jezelf ook herboren tot een waarheid, die in je voortleeft. Maar wat je naar buitentoe van jezelf uitwisselt blijft over het algemeen niet veel meer dan het zoeken naar een mooi strikje als versiering voor het pakje waarin de werkelijkheid verborgen blijft.

Ik dank U voor uw aandacht. Goeden avond.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Ook ik moet voor u iets met esoterie doen. Aan de ene kant hebt u al voldoende esoterie gehad en aan de andere kant weet ik eigenlijk niet wat ik daarover zou moeten zeggen. Dus zal ik maar beginnen met een klein verhaaltje.

Bent u een vrouw geweest?

Ja. Er was een prinsesje, prinses zonneschijn. Prinses zonneschijn groeide voorspoedig op en op een goede dag ontmoette zij

x
-

de heer Zuiden wind. Al snel was zij mevrouw Zuidenwind -- Zonneschijn. De jaren gingen voort. Nu is zij, in wezen zo niet in naam, Donderbui en de trotse moeder van Brulboei.

Want alle dingen veranderen en wanneer er iets amorf is zo is dit meen ik vooral de mens en datgene wat hij in en voor zichzelf is.

Het ene ogenblik is de mens een engel en het volgende een duivel. De vrouwelijke equivalenten kunt u zelf invullen. En wanneer ik dit zo bezie vraag ik mij altijd weer af: waarom houden jullie je toch zo bezig met schijnvormen die er niet opaan komen?

Ikzelf ook. Ik heb geleefd en toen ik over ging hoopte ik heilig te worden. Ik heb die schijn ook enige tijd opgehouden -- ben dus een tijdje schijnheilig geweest. En ik heb zelfs plaatselijk op de kalender gestaan. In dezelfde kolom van alle heiligen en de nieuwe maan en de volle maan stond ook ik.

Ik kwam echter al snel tot de konklusie dat een heilige een vorm van zelfbedrog is die naar beneden toe aanstekelijk werkt. Want je bent niet werkelijk heilig en je bent niet werkelijk verdoemd.

Je bent alleen maar jezelf en wat je denkt. En je gehele wereld, al wat je beleeft en denkt, de betekenis die je hebt alles komt uitiendelijk voort uit je eigen wezen.

Mijn grote fout was misverstand. Ik kom b.v. nu door een man door en moet mij aan de uiterlijkheden van het manzijn nigszins houden, zo heeft men mij gezegd.

Op aarde ben ik de laatste keer een tijdlang -- ik meen 37 jaren -- in een kloostergeweest. En dat was heus geen klooster zoals u die nu hier kent, vol met van die losgeslagen religieuze meiden.

Toen ik mijn roeping meende te vinden was dat in een toen nog wel zeer benepen slotklooster. Ik behoorde tot de karmelitessen.

Nu ja, je houdt je aan de regels en je wordt steeds vromer. Al is het maar omdat je geen kans meer krijgt om iets anders te zijn. Dat weet je natuurlijk zelf niet. Je zegt steeds tot jezelf: dit doe ik voor mijn Heer.

Maar ja, later kom je toch tot de konklusie dat je het meeste hebt gedaan om jezelf een illusie te verschaffen. Wanneer je dan terugkijkt op zo een leven en alle konsekwenties daarvan en alle konklusies die anderen daaruit getrokken hebben dan krijg je toch op de duur een wat kriebelig gevoel, zo iets van "had het dan niet anders kunnen zijn?"

Dan blijkt, dat er van al die dingen toch iets overblijft. En dat is mogelijk nog het meest verbluffende wat ik heb meegemaakt nadat ik, compleet met geboden, gezang en oliesel, ben overleden. Ja, ik ben gesmeerd overgegaan.

U lacht er misschien wat om en ik kan dit nu ook doen. Maar in die sfeer waarin ik leefde was dit werkelijk heel erg belangrijk. En toen een zuster mij enkele malen naast het hoofdaltaar had zien staan kort na mijn overlijden begon er al snel een gerucht rond te lopen dat beweerde, dat ik ook wel gunsten bij God voor elkaar zou kunnen brengen.

Nu ja, uit uw wereld heb ik geleerd dat een beetje reclame veel kan doen. Maar wat bleef er nu eigenlijk over van mijn leven? Heel veel verwachtingen en heel veel denkbeelden verdwijnen als de duaw wanneer de zon opkomt.

Heel veel van de kostbaarheden die je meende te bezitten zijn nog oudbakken dat het kleine stukje brood dat je tijdens de vasten in de refter krijgt.

Wat overbleef waren voornamelijk die enkele ogenblikken dat ik werkelijk en oprecht alle dingen lief kon hebben. Het waren die ogenblikken dat je neergeknield ligt, eigenlijk wat plauw van de kou en suf van de slaap en toch ergens opeens een lichtje ziet vonken. Zeker, je hebt er toen iets anders van gemaakt, maar het blijft toch bestaan.

Voor mij is het gehele leven eigenlijk te herlijden tot een paar simpele ervaringen: De ervaring van een goedheid in jezelf, de ervaring van een ongebreidelde verbondenheid met ... ja, je weet eigenlijk niet eens met wat.

En dan ook die ogenblikken dat je jezelf even opzij zette omdat het op zo een ogenblik zo belangrijk was dat een ander zichzelf kon zijn.

Wie zo zijn gehele leven nagaat - och, dat weet u zelf ook wel - die houdt niet zo erg veel over. Maar wat je overhoudt is leven, is licht, is zonneshijn. Het is of de god van de middernacht wordt afgelost door de god van de morgenstond.

Het is of je eindelijk eens gaat begrijpen wat Christus werkelijk betekent. Voor de meeste mensen is Christus iets ... nu ja, je krijgt het cadeau. Ik heb zelfs een tijd gedacht dat ik daarmee verloofd was.

O, dat heb je allemaal. De romantische periode in het kloosterleven is bijna onvermijdelijk hoor. De een is gehuwd met onze moeder de H. Kerk en de ander is verloofd met de Heer zelf.

U lacht ook daarom even stil, maar in die situatie beleef je dat werkelijk heel intens. Nu ben ik anders geworden. De werkelijke Christus is een zonnetje, een soort licht.

Ik denk zo dat wanneer je het werken van de Christus wilt ontleden - maar wanneer u het te vroom vindt worden moogt u het rustig zeggen hoor. Want het verleden blijft toch altijd een beetje in je spoken. Trouwens, een non is een spook in een geestelijk gewaad hoor. Dat kan ik u wel verraden. Onder elkaar zijn wij niet altijd zo lief als wij ons voordoen.

Maar ik denk: Jezus is als een soort beeld, een gezelschap. Maar de Christus is als een kaars waarmee je je weg kunt vinden door de donkerste gangen.

Nu ja, misschien is het bij u anders. Maar toen ik zo begon te denken aan alle schijn en heiligheid die ik meende te ervaren ontdekte ik allerhande onbekende donkere gangen in mijzelf.

In het begin ben je er een beetje bang voor hoor. Dan denk je: ik dacht zo even nog dat ik heilig was en zo dadelijk zit ik ... bij de baas van het duister.

En toch, wanneer je een beetje licht bij je hebt kun je zien. Er zijn wel vreemde schaduwen en alles betekent zich wat, maar je kunt je weg vinden.

Ik geloof dat de Christus in onszelf eigenlijk betekent: het licht, waarbij je je weg kunt vinden. Niet meer, maar ook niet minder.

En ik denk ook, dat ons gehele innerlijk is opgebouwd uit gangen en duistere zalen waar wij nooit in komen omdat wij alleen maar willen gaan naar die ene plek waar alles licht en mooi is.

Pas wanneer wij onszelf helemaal kennen, wanneer wij al die duistere gangen doorlopen hebben en in al die duistere zalen even hebben staan afwachten, mogelijk wachtende op de ramp die er schijnt te dreigen, kunnen wij eindelijk het gebouw afbreken.

Dan eindelijk: zullen wij weer in de zon kunnen staan. Maar nu ik mijzelf dan heb voorgesteld zo veronderstel ik dat er heel wat toehoorders zijn die denken" die is dan toch wel een heel eind veranderd, deze vrouwelijk geestelijke pinguin."

Waarbij overigens zij aangetekend, dat ons gewaad bruin was. Maar wij hebben een jongen overgekregen naar onze kant die in zekere zin erg sympathiek overkomt. Hij heeft ons deze uitdrukking verteld en ook nog iets over borrels.

Nu heb ik geen zusters gekend die een borrel dronken. Maar ja, het zuiden is het noorden niet en wie weet hebben zij dit in uw land wel nodig.

Ook denkt u waarschijnlijk, adat ik toch maar een simpele ziel moet zijn geweest. Maar was ik wel zo simpel? Ben je een simpele ziel wanneer je wegloopt voor een leven in een droom? Ben je een simpele ziel wanneer je de werkelijkheid die er in je bestaat verdooft door gebeden en gezang?

Ik denk dat je, om in een klooster te gaan, meer moet zijn dan een simpele ziel. Ik kan mij vergissen. Maar het is toch altijd weer het gewone leven dat ons overspoelt, waar wij bang voor zijn.

O, wij geven het niet toe. Wij zeggen dat wij het beste gedaan hebben, dat wij degenen zijn die het " hebben gemaakt" zo- als men het in uw dagen pleegt te zeggen.

Wij dachten vroeger dat God het alles maakte en wij zijn wil moesten doen. Maar in uw dagen geldt kennelijk, dat je het vooral in de ogen van je medemensen goed moet doen. En wanneer je daarin slaagt heb je het gemaakt.

Ik vindt het een gemaakte konstruktie, Maar nu ja. Ik zeg wanneer ik dit alles overdenkt steeds weer tot mijzelf: de meeste mensen vluchten eigenlijk weg.

U leeft ook in een klooster. Alleen heet dat " de wereld". U bent mogelijk goed geslaagd in uw beroep. Of u bent nog niet geslaagd. En u zoekt ook allen uw eigen leventje, uw eigen ideaaltje.

Dat noemt u dan de uitweg of heet het de taak. Datgene, waarin je meetelt, waarin je zult bereiken. Maar wanneer je het op de keper beschouwt, wat haalt het dan uit?

Als ik denk aan al die rozenkransen die wij -- vergeefs -- geknield gebeden hebben.... En dat op de koude vloer met de knietjes. Er zat wel eelt op, maar desondanks kon het soms pijnlijk worden.

Nu vraag ik mij wel eens af of een dergelijke malle molen van woorden ooit betekenis kan hebben, tenzij je lichaam er door inslaapt en zo je geest voor een ogenblik de kans krijgt om wakker te worden.

Ach, u denkt op uw eigen manier over uzelf en over het leven. Maar ook u trekt zich en uw bewustzijn van allerhande dingen terug, juist zoals wij dit hebben gedaan.

Misschien ook bidt u op een andere manier dan wij dit hebben gedaan. Sommige mensen - dat heb ik eindelijk begrepen - bidden in feite terwijl zij vloeken. Maar dat wilde ik vroeger nooit als mogelijk beschouwen.

Want wat is bidden anders dan je een ogenblik lang krampachtig herinneren dat er iets is, iets wat je helpen kan, iets wat meer is dan je zelf bent.

Je zit allen te samen in dat zelfde klooster opgesloten, in de wereld. En wat u ook doet en wat u ook denkt, ik meen dat u precies zo bent zoals wij waren. Alleen huwt u niet zoals wij met de Heer of met Moeder de H. Kerk. U huwt met een carrière of een taak of een ideaal.

Maar dat verandert verder niets. De gewone gang van zaken gaat verder. De dagen zijn één aaneenrijging van vloeren schrobben, roken, naar de kapel lopen en wakker worden en geen raad weten met jezelf. Zo is het leven.

Wanneer je dan eindelijk wakker wordt uit dit alles besef je dat er toch in al die dingen wel iets zit. Een enkel vonkje mischien dat echt de moeite waard is.

En al die moeite doen wij vaak in feite ondanks onszelf. Maar als wij ze maar doen. Het is niet zo belangrijk dat je iets bereikt. Het is belangrijk dat je in jezelf iets bent en gaat besoffen wat je bent.

Ik ben mijn bevoeg begonnen met een flard van een verhaaltje. Nu ja, in latere dagen heb ik nog wel eens gewerkt op een soort van kleuterschool. Alleen heette het niet zo en was het niet zo doftig van opzet. Het was een onderkomen voor kinderen waarvan de ouders moesten werken en lag binnen de kloostermuren.

Och, vroeger had je geestelijke mensen nodig om op de noden van vooral de armen te letten. Want de gewone mensen hadden daar geen tijd voor.

Maar tegenwoordig is er geen plaats meer voor geestelijke mensen en op de noden van anderen te letten. Want nu is het een beroep geworden en dat wordt veel te goed betaald.

Mogelijk ben ik door die korte periode in mijn stoffelijk leven terecht gekomen bij verhaaltjes als oplossing wanneer je zo snel niet weet, wat je anders moet doen.

Ook nu heb ik de neiging om naar weer een verhaaltje te vertellen. Er was eens een lolie. Die lolie was smetteloos wit. Zij bloeide en groeide. Toen kwam de tijd van de bestuiving.

Maar ja, naast haar stond een vuurlolie. Het kind werd een soort tijgenlolie. Waarom? Wie zal het zeggen. Misschien wel omdat de voortdurende mengeling van alle dingen zo noodzakelijk is.

Wij leven eerst echt wanneer wij ons vernieuwen. En die innerlijke vernieuwing kan alleen maar voortkomen uit een voortdurende wederkerige beïnvloeding van allerhande schijnbaar niet samenhangende dingen.

Nu ben ik in mijn hart blij, dat mijn oude biechtvader mij niet hoort. Want deze was zeer gedegen in het geloof- wat andere zaken betreft soms wat minder degelijk soms, maar dat is horen zeggen.

Neen, niet wat u nu denkt. Tenminste niet bij ons hoor. Voor de rest durf ik ook niet veel te zeggen, want het vlees is nu eenmaal zwak.

Maar denkt u zelf niet dat het meest belangrijke wat je nodig hebt een beetje innerlijk licht is, een kleine innerlijke glimlach waardoor je niet zo bang bent in het donker?

Een klein beetje het gevoel dat je er wel doorheen zult komen. En mij dunkt dat dit ook in de esoterie zo is. Want ja, ik moest over esoterie praten.

Een non mij dit voorsloeg heb ik overigens gezegd dat ik daar geen verstand van heb, maar dat ik het graag eens wilde proberen.

Het is iets anders wanneer je onbekwaam iets in de keuken probeert, want dan lijden er zovelen onder. Maar in dit geval kunt u hoogstens eens wat glimlachen.

Alle dingen in jezelf moet je verwerken, of je wilt of niet. Maar wanneer je een lichtje in je ziel hebt durf je er naar te kijken.

Gewoon in jezelf kijken naar hetgeen je werkelijk bent is het meest belangrijke wat er bestaat.

Voor mij is dat de Christus. U moogt het anders noemen, maar er is een kracht die het ons mogelijk maakt onszelf te zien zoals wij zijn zonder bang te zijn.

Een kracht die het ons mogelijk maakt om door te gaan, ook wanneer alles donker en somber lijkt en licht rond ons te zien, steeds weer, ook al zou er zonder dit alleen maar een pikzwarte duisternis zijn.

Deze kracht hebben wij allemaal. U kunt het noemen zoals u wilt, want het is niet belangrijk hoe je dergelijke dingen noemt, zij zijn er eenvoudig.

Maar wanneer je het duister niet hebt leren kennen kun je de werkelijke lichte werelden niet betreden. Wanneer wij de ketenen niet kennen waarmee wij onszelf hebben vastgeklonken aan allerhande dwaasheden kunnen wij onszelf nooit bevrijden.

De kern van ons leven is, dat wij juist moeten proberen te zien, juist wat ons bindt. Begrijpen dat wij misschien star zijn in ons denken en ons geloven, mogelijk ook veel te star zijn in ons oordeel over anderen.

Wanneer wij al die dingen bij elkaar leren zien zoals zij zijn, veranderen wij dezen op dat ogenblik wel niet, maar wij scheppen voor onszelf de mogelijkheid om ons er vrij van te maken.

U mensen u ooit heilig of gedoemd zullen noemen kan u niet deren. Maar wat u in uzelf bent en wat u durft te zijn is het enige wat altijd blijft tellen.

Denk nu niet dat u zo ontzettend tekort geschoten bent. Dat denkt een mens die ernstig streeft altijd. Ik heb hele tijden geleefd, gebukt gaande onder mijn schulden, lijdende onder de opsomming van mijn ondeugden.

Maar j ist in die tijden heb ik voor anderen vaak het allerbeste gedaan wat ik maar kon. Geheel zinloos was het dus niet. Toch meen ik nu dat je moet leren als die dingen een beetje van je af te zetten.

Wij zijn deel van het licht, weet u? Wij zijn deel van een wereld waarin je werkelijk blij kunt zijn. Die wereld ligt bij u nog van binnen. En wanneer je in de geest leeft ligt zij ook nog heel vaak vooral van binnen.

Die wereld te leren kennen, naar buiten te brengen, los te komen van jezelf en de uiteindelijke vreugde te kennen van een onbeperkt bestaan eigenlijk, dat is zo mooi.

Dan zie je dat de gehele kosmos feitelijk ook een klooster is. Alleen een klooster waarin de overste altijd glimlacht en de kloosterlingen mogen dansen.

Ik wil u niet te lang bezig houden met al mijn toch wel wergpersoonlijke verhalen en vlucht weer even weg in de verbeelding.

Er was eens een leuk meisje dat zei dat zij een roeping had. toehm men tijdens haar postulaat er achter kwam waar die roeping vandaan kwam wisten wij ook allemaal, dat zij haar feitelijke roeping eerder had gemist.

Want zij had haar verliefdheid die beschaamd was omgezet in een liefde voor de Heer. En omdat wij - u lacht er misschien om en het denken in een slotklooster was in het begin mogelijk wat vreemd, ook al is het later wat wijder geworden - haar naar de wereld terug zonden was zij bedroefd.

Ik heb de tijd van dit wat wijder worden van het denken nog meegemaakt. Er kwamen andere mogelijkheden, ikzelf heb nog meegemaakt

dat onze orde kinderen wilde verzorgen, later zijn er zelfs zusters van de orde in de verpleging gegaan.

Hemeltje lief, nu wilde ik een verhaaltje vertellen en voor ik het wist kwam toch de werkelijkheid weer naar buiten. Want dit is zo geweest, niet één, maar meer malen. En wat het klooster betreft: toen ik er kwam was alles wat je deed werken, bidden, schrijven en borduren binnen de muren. En dat was soms toch ook wel heel erg vervelend.

En wat dat meisje betreft: haar hebben wij, zij het met andere woorden, duidelijk gemaakt dat zij zich toch niet zozeer aan de Heer danwel aan een van de heren wilde wijden. Zij is dan ook terug in de wereld gegaan, is getrouwd, heeft kinderen gekregen en was zeker niet o gelukkiger dan iemand van ons.

Toch was zij zo bitter dat zij werd weggestuurd. Maar zo is het altijd weer: heel vaak denk je dat je wordt weggestuurd, dat iets je onmogelijk wordt gemaakt waarvan jij meent dat het voor jou het beste zou zijn.

Heel vaak mislukken er ook dingen in je leven waarvan je meent dat juist dit je pas werkelijk tot iemand of iets gemaakt zou hebben.

Pas veel later, wanneer je terug kijkt, ben je er blij om dat het anders ging, zo blij als dat meisje toen zij haar eerste kind in de armen mocht houden. Zeker, zij is altijd vroom gebleven. Maar gezien haar uiteindelijk kindertal had zij in hetgezin toch wel degelijk haar ware roeping gevonden.

Wij moeten onze eigen roeping vinden. Dat wat werkelijk bij ons behoort. Misschien, misschien kan ik het zo zeggen, al klinkt het wat onbeholpen:

Onze teleurstellingen zijn heel vaak de sleutel tot onze werkelijke suksessen. Zoals onze werkelijke suksessen vaak een eerste benadering betekent tot de werkelijkheid die wij, diep in onszelve, zijn.

Dit te ontdekken lijkt mij dan toch wel te behoren bij esoterie. En te ontdekken dat alle dingen in ons leven op zich betekenis hebben en zinvol zijn lijkt mij moedgevend.

U hebt die oude tijden niet meegemaakt. De tijd dat, wanneer je in het klooster ging, de gehele familie naar je opkeek. Alleen een heertricer die kon nog wat vriendelijk op je neerkijken.

U hebt die tijden niet werkelijk meer gekend. Dat is maar goed ook. Het patroon van de wereld vervalst vaak wat je bent. En dat zal ook nu nog wel zo gebleven zijn.

Ergens verlangt u allemaal naar vreugde, naar geluk. Ergens zoekt u allemaal - hoe moet ik het zeggen? - die liefde misschien, die lichtende vreugde, die tinteling waardoor je denkt: nu ben ik echt gelukkig.

Maar ja, dat krijg je nooit precies zoals je dacht het te kunnen vinden. Dat gaat altijd weer precies de andere kant uit. Maar je krijgt het wel.

Want alles wat je doormaakt brengt je heus steeds dichterbij de werkelijkheid. Ik ben zalig genoemd. Ik ben dus nooit kerkelijk en officieel heilig geweest, maar ik ben wel zalig verklaard. En het is zalig wanneer je voor de eerste keer hoort dat je officieel zalig bent. Denk je toch even: nu ben ik wel iets meer waard.

Om dan toch weer te moeten leren dat zelfs dit geen betekenis heeft. Het enige wat betekenis heeft is het feit dat je ontkomt uit je eigen diepten, aan je eigen gebondenheid.

Als de daarin slaagt ben je bewust. En dat bewustzijn is dan, voor mij tenminste, de echte zaligheid.

En nu heb ik wel genoeg verteld. Maar nu als het u belieft niet zo meelevend zijn. U moet maar zo denken:

Wanneer elke geest die hier doorkomt zijn eigen ellende kwam verkondigen zoudt u doodblij zijn, dat u uzelf bent, met alles er bij en er aan.

Maar ja, dat is nu eenmaal geen esoterie. 'Dat is eerder antireclame; en dat mag niet. Want ook wij zijn, zij het beperkt aan regels gebonden.

Ik heb nu gebruik gemaakt van de vrijheden binnen die regels om eens iets over mijzelf te vertellen. Waarom ik in feite mijzelf als uitgangspunt genomen heb? Mogelijk omdat ik mijzelf nog wel het beste ker.

En miss hien ook een beetje omdat u, wanneer u eerlijk bent, uzelf ook het allerbeste kent. Dus ga daar dan maar vanuit. Dan komt vanzelf het oogenblik dat je - hoe dit te zeggen ... - dat je de vertoning met hostie en ciborie en pateen vervangen ziet door een levende werkelijkheid van licht.

In mijn termen kan ik het zo nog het allerbeste zeggen. Er komt een oogenblik dat uiterlijkheden niet meer spreken en het licht naar voren komt tot het de werkelijkheid is waaruit alles bestaat.

Daarmede heb ik het wel alles gezegd. En daarmede kom ik aan een voor mij heel moeilijk punt. Want men heeft mij gezegd:

Als je dan al wilt gaan praten dan moet je ook een gedichtje maken tot slot. Nu heb ik zoiets wel eens eerder geprobeerd, maar het resultaat was naar ik vrees toch wel iets te vroom voor uw gezelschap.

Maar de anderen hebben beloofd mij te helpen, dus zal ik het toch maar proberen. Wanneer u mij nu eens drie woorden noemt zal ik eerlijk trachten er iets van de maken dat niet al te vroom is, toch waar is en u mogelijk ook nog ergens een heel klein straaltje licht geeft.

Is er iemand die de euvele moed heeft?

Fietspomp. Zonneschijn. Zacht.

Ja, nu moet ik even denken en luisteren. Als zin wordt voorgesteld: wanneer ondanks de zonneschijn je band te zacht is heb je een fietspomp nodig.

Maar nu moet ik zelf een poging gaan wagen. Misschien kan ik het zo nog zeggen:

Hoe vaak voel je je slap en leeg?

Door eigen zorg gedragen
belagen wij ons eigen zijn
en hobbelend langs onze weg
komt er een oogenblik

dat je denkt:

Ik wil niet meer, ik kan niet meer
ben leeg, kan niet meer verder gaan.

Toch blijkt dan, meestal heel vlak bij
een vreemde pomp te staan
want er is een macht
er is een kracht,
er is een licht,
er is een vreugd.

een vreugd die je vervullen kan
tot je in de ~~stam~~heid
van een nieuwe geestelijke jeugd
weer verder snelt
op 't zware pad
waarop je voort moet gaan.
In vreugde nu
omdat je weet
dat rond je pad
steeds lichtend sterke krachten staan

Dan ben je voor duister niet meer bang
verbijs je eenzaamheid en pijn
en zie je in de verte toch
een eerste glimp
van zonneshijn waarin je
weet toch te kunnen zijn.

daar zul je vrijer verder gaan
omdat het voertuig achterblijft
besef de eeuwigheid omschrijft
die ieder vindt in het besef
van tijdloos waar bestaan.

Ik zing mijn lied, telkens weer
voor Hem die mij geborgen heeft
voor Hem die is mijn Heer
mijn Kracht, mijn Werkelijkheid.
Toch zing ik niet van eeuwigheid
maar van het zonnig zelve zijn
van lichtend vrolijk vluchtig zijn
waarin de vormen steeds vergaan
en in het stervan van de waan
het licht steeds sterker schijnt.
Een licht dat je eindelijk omhult
je wezen en je zijn vervult
an vreugde.

Een weten dat geen woorden kent
omdat je, één met eeuwig licht
zelf deel an alles bent.

(iets bekort)

Dit was voor miu een dure plicht. Een zware ook: zo een klein
gedicht. Ik denk niet vlug, niet snel genoeg, de woorden komen
traag. Zij gaan niet vlot genoeg en dansen niet zoals ik graag
hen dansen liet in zonnelicht. Zij zijn een deel van aardse tijd
en toch reeds deel van eeuwigheid. Maar alle vreugd die in mij is
zou ik U willen zijn.

Ik heb zo goed het ging ook dit gedaan. Een rijnpje voor een
kleuter zou mij liever zijn geweest. Een loflied? Ik heb het vroeger
wel eens geprobeerd. Maar kun je een werkelijk loflied zingen op dat
wat boven alle lof verheven is?

Ik kan alleen zeggen: wat er ook is, wat er ook gebeurt, er
is licht. En hoe het ook gaat, het komt uiteindelijk goed, dus moeten
wij de moed niet verliezen. Laat ons vertrouwen op dat één licht dat
in ons leeft.

Goeden avond.

d.d. 12 maart 1982

(slot en schone woord tweede deel
iets bekort, verdere tekst kom-
pleet, maar geredigeerd.)